กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาหมอดินอาสา
การอบรมหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน

เป้ามาย 898 ราย

<u>วัตถุประสงค์</u> ถ่ายทอดและส่งเสริมความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้หมอดินอาสามีความรู้ ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรดินอย่างต่อเนื่องและสร้างเครือข่ายเพื่อขยายผลสู่การดำเนินงานขับเคลื่อนวาระเกษตรอินทรีย์

กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาหมอดินอาสา

การอบรมหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน

กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาหมอดินอาสา
การอบรมหมอดินอาสาประจำตำบล

เป้ามาย 109 ราย

<u>วัตถุประสงค์</u> ถ่ายทอดและส่งเสริมความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้หมอดินอาสาประจำตำบลมีความรู้ ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรดินอย่างต่อเนื่องและสร้างเครือข่ายเพื่อขยายผลสู่การดำเนินงานขับเคลื่อนวาระเกษตรอินทรีย์

ครั้งที่ 1 วันที่ 14 – 15 ธันวาคม 2548

ครั้งที่ 2 วันที่ 29 – 30 สิงหาคม 2549

กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาหมอดินอาสา
การอบรมหมอดินอาสาประจำตำบล

ครั้งที่ 1

ณ ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวประราชดำริ ฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา

กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาหมอดินอาสา
การอบรมหมอดินอาสาประจำตำบล

ครั้งที่ 2

ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

กิจกรรมหลักที่ 2 ปรับปรุงคุณภาพของดิน
หมู่บ้านพัฒนาที่ดิน
(งานก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ)

งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 456 ไร่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการจัดระบบงานพัฒนาที่ดินให้เป็นรูปธรรม
2. เพื่อป้องกันและแก้ไขความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินและที่ดิน
3. เพื่อเป็นพื้นที่สาธิตการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ดินอย่างเหมาะสม
4. เพื่อเป็นการเสริมรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่โครงการ
5. เพื่อเป็นหมู่บ้านพื้นฐานในการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

ปัญหาอุปสรรค

ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร เนื่องจากบุตรหลานเรียนจบไปทำงานต่างจังหวัด เหลือไว้แต่แรงงานที่เป็นบิดาและมารดา จึงดูแลไม่ทั่วถึง ทำให้แปลงเกษตรขาดการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร

กิจกรรมหลักที่ 2 ปรับปรุงคุณภาพของดิน

หมู่บ้านพัฒนาที่ดิน
(งานก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ)

กิจกรรมหลักที่ 2 ปรับปรุงคุณภาพของดิน

หมู่บ้านพัฒนาที่ดิน
(งานก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ)

กิจกรรมหลักที่ 3 คาราวานดินแก้จน (บูรณาการ)

1. คลินิกดินเคลื่อนที่ เป้าหมาย 800 ตัวอย่าง

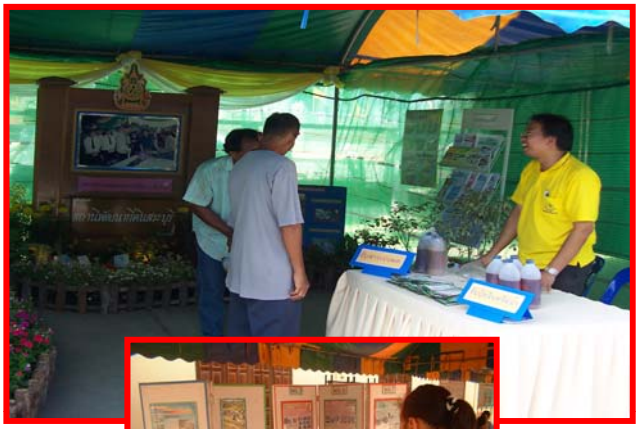

กิจกรรมหลักที่ 3 คาราวานดินแก้จน
(บูรณาการ)

2. ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ – ชีวภาพ

เป้าหมาย 8,500 ราย

กิจกรรมหลักที่ 3 คาราวานดินแก้จน

(บูรณาการ)

กิจกรรมหลักที่ 3 คาราวานดินแก้จน
(บูรณาการ)

3. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด เป้าหมาย 5,000 ไร่

ผลผลิตที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรดินและน้ำ

กิจกรรมหลักที่ 3 ฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์

สาธิตและฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับพื้นที่

หมอดินอาสาประจำตำบล มีหน้าที่ในการจัดทำแปลงสาธิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของกรม ฯ เช่น การผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด.1 และ พด.3 การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 พด. 6 และ พด.7 การปลูกแฝกและการใช้ปุ๋ยพืชสดในการปรับปรุงบำรุงดิน

สำหรับในปี 2549 นี้ ได้ส่งเสริมการทำแปลงสาธิตในพืชหลายประเภท ได้แก่

พืชไร่ เช่น ข้าว ข้าวโพดไร่ ข้าวโพดหวาน ถั่วลิสง

ไม้ผล เช่น แก้วมังกร มะม่วง ฝรั่ง

ผัก เช่น แตงกวา คะน้า ชะอม

หญ้าอาหารสัตว์ เช่น หญ้ารูซี่ หญ้ากินนีสีม่วง

พืชทดแทนพลังงาน เช่น มันสำปะหลัง สบู่ดำ

สำหรับผลการดำเนินงานนั้น จากทั้งหมด 109 ตำบล มีการประเมินแปลงสาธิตจุดเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

ผลผลิตที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรดินและน้ำ

กิจกรรมหลักที่ 3 ฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์

สาธิตและฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับพื้นที่

ระดับ	จำนวน (ตำบล)
ดีมาก	21
ดี	18
พอใช้	48
ปรับปรุง	22
รวม	**109**

ปัญหาและอุปสรรค

1. แปลงสาธิตบางตำบลตั้งอยู่ไกลจากถนนสายหลัก ทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ค่อยได้ผลมากนัก

2. การส่งเสริมปุ๋ยพืชสดบางพื้นที่ส่งเสริมยาก เนื่องจากการไม่พักดินของเกษตรกรโดยเฉพาะกลุ่มทำนาจำเป็นต้องส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำแทน

3. สื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ มีไม่เพียงพอกับการประชาสัมพันธ์ในทุกตำบล

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลคลองเรือ อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายสังวาลย์ คชประเสริฐ **<u>พืช</u>** เห็ดฟาง

<u>กิจกรรรมในแปลงสาธิต</u> หว่านถั่วพุ่มในนาข้าว ทำปุ๋ยน้ำจากสารเร่ง พด.2 จากวัสดุก้นเห็ด ทำปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด.1และ พด. 3 จากวัสดุเหลือใช้ในการเพาะเห็ด ใช้ปุ๋ยคอก จากมูลวัว , มูลม้า

<u>ผลการทำงาน</u> ลดการใช้สารเคมี 90% ประหยัดค่าใช้จ่ายการเพาะเห็ด 200 บาท/เต็นท์ ผลผลิตเพิ่มขึ้น 16.7% (เฉลี่ย 175 กก./ เต็นท์)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

พัฒนาเป็นจุดดูงานประจำอำเภอ ด้านการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการเพาะเห็ด

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลพระยาทด อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายประจวบ หุ่มขุนทด **<u>พืช</u>** แก้วมังกร

<u>กิจกรรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 2 พด.7 การทำปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด.1 และ พด.3 การใช้มูลวัวในการปรับปรุงบำรุงดิน

<u>ผลการทำงาน</u> ลดการใช้สารเคมี 74% (เฉลี่ย 680 บาท/ไร่)

ผลผลิตเพิ่มขึ้น 50% (เฉลี่ย 1,500 กก./ไร่) รายได้ขาย กก.ละ 25 บาท

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอในการปลูกแก้วมังกรโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ , เก็บข้อมูลแก้วมังกรอย่างละเอียด

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลชำผักแพว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายวิระพันธ์ เสนะสกุล **<u>พืช</u>** ข้าว

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 2 การหมักฟางด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมี 90% (เฉลี่ย 120 บาท/ไร่)

ผลผลิตเพิ่ม 30% (เฉลี่ย 65 ถัง/ไร่)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 2 เพื่อแจกจ่ายส่งเสริมการหมักฟางด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำ , ส่งเสริมการผลิตสารไล่แมลงจากสารเร่ง พด. 7

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลบางโขมด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายทองสุข อ่อนละมัย **<u>พืช</u>** ข้าว

<u>กิจกรรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 2 พด. 6 พด. 7 การหมักฟางด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด. 2 การเลี้ยงปลาโดยใช้ปุ๋ยน้ำ พด. 2

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมี 55% (เฉลี่ย 275 บาท/ไร่)

ผลผลิตเพิ่ม 33% (เฉลี่ย 80 ถัง/ไร่)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 2 เพื่อแจกจ่ายพัฒนาเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอในด้านการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำในนาข้าว

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายสมเกียรติ สุขอินทร์ **<u>พืช</u>** สบู่ดำ

<u>กิจกรรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 2 การใช้มูลวัวในการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้พืชปุ๋ยสด (ถั่วพุ่ม) ในแปลงผลิตสบู่ดำ

<u>ผลการทำงาน</u> ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี ผลผลิตเพิ่มขึ้น ปัจจุบัน เมล็ดสบู่ดำ 1 กก. มี 1,600 เมล็ด โดยเมล็ด 4 กก. หีบน้ำมันได้ 1 ลิตร

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้วัสดุปรับปรุงดิน เช่น มูลสัตว์ แกลบ และปุ๋ยหมัก

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลหนองแขม อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นางศรีสุรางค์ บำรุงวงษ์ **<u>พืช</u>** ข้าว

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> ทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 2 สมุนไพรไล่แมลงจากสารเร่ง พด.7 การหมักฟางด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำ การใช้พืชปุ๋ยสด (ถั่วพุ่ม)

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมีลง 56% (เฉลี่ย 90 บาท / ไร่)

ผลผลิตข้าวเพิ่ม 14.2 % (เฉลี่ย 80 ถัง/ไร่)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอ เน้นในด้านการหมักฟางด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำที่ผลิตจากสารเร่ง พด. 2 , ส่งเสริมการผลิตสารไล่แมลงโดยใช้สารเร่ง พด. 7

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลหนองจิก อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายเนี้ยว น้อยยาโน **<u>พืช</u>** ข้าว

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> ทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 2 ,หว่านพืชปุ๋ยสด(ถั่วพุ่ม) ในนาข้าว หมักฟางด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมีลง 50% (เฉลี่ย 460 บาท / ไร่)

ผลผลิตข้าวเพิ่ม 41.6 % (เฉลี่ย 85 ถัง/ไร่)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 6 และ พด.7 , ส่งเสริมการใช้มูลสัตว์ และวัสดุปรับปรุงดินชนิดอื่น ๆ , ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอด้านการใช้ปุ๋ยพืชสด และมีกลุ่มการใช้ปุ๋ยพืชสด (ถั่วพุ่ม) ในนาข้าว

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลหนองบัว อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายรับ พรหมา **<u>พืช</u>** ถั่วลิสง

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> ทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 2 โดยฉีดพ่นทุก ๆ 7 วัน

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมี 10% (เฉลี่ย 375 บาท / ไร่)

ผลผลิต 20 กระสอบ/ไร่ รายได้ 10,000.- บาท/ไร่

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด. 2 เพื่อแจกจ่าย

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลแสลงพัน อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายสาลี่ การสมศักดิ์ **<u>พืช</u>** ข้าวโพดไร่

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตโดยใช้สารเร่ง พด.2 การใช้มูลวัวในการปรับปรุงบำรุงดิน

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมี 50% (เฉลี่ย 248 บาท / ไร่)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอในด้านการผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 , ส่งเสริมการผลิตสารไล่แมลงโดยใช้สารเร่งพด.7

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นางสมจิตร จันทร์น้อย **<u>พืช</u>** ข้าวโพดต้นสด (อาหารสัตว์)

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การทำปุ๋ยหมัก พด.1 และปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 พด.7 การใช้ปุ๋ยพืชสดปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด อ้อย

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมี 50%

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอด้านการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่งพด. 2 และการใช้ปุ๋ยพืชสดในการผลิตอ้อยและข้าวโพดต้นสด (อาหารสัตว์)

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายบุญเลิศ งอกโพธิ์ **<u>พืช</u>** หญ้ารูซี่ (หญ้าอาหารสัตว์)

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การทำปุ๋ยหมัก พด.1 และปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 การใช้มูลวัว การใช้วัสดุปรับปรุงดิน (แกลบ) ปรับปรุงดิน

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมี 80% (เฉลี่ย 360 บาท/ไร่)

หญ้ารูซี่เขียวคงทนตลอดระยะเวลาการตัด (ปีละ 3 — 4 ครั้ง) , ดินร่วนซุยไม่แน่นทึบ

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ในด้านการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปุ๋ยหมักในการผลิตหญ้าอาหารสัตว์

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลเริงราง อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายดาว ศรีวงษ์จรรยา **<u>พืช</u>** ข้าวโพดหวานฝักสด

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 และ พด.7, การทำปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด.1และ พด.3 การใช้มูลสัตว์ในการปรับปรุงบำรุงดิน

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมี 77% (เฉลี่ย 460 บาท/ไร่) ผลผลิต 7,000 ฝัก/ไร่ รายได้ฝักละ 4 บาท

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอในด้านการลดใช้สารเคมีในแปลงเกษตรผสมผสาน

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลพุคำจาน อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายสละ นิราภรณ์ **<u>พืช</u>** ผักหวานบ้าน

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 และสารสมุนไพรไล่แมลงจากสารเร่ง พด.7

<u>ผลการทำงาน</u> ไม่ใช้สารเคมี ผลผลิต 20 กก./สัปดาห์ รายได้ขาย กก. ละ 50 บาท

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

เก็บข้อมูลในการปลูกผักหวานบ้าน , ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.1 เพื่อแจกจ่าย

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายประสูติ ไตรทอง **<u>พืช</u>** ผักคะน้า

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 การใช้ปุ๋ยพืชสด(ปอเทือง) ปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ขี้มูลไก่

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมีลง 40% (เฉลี่ย 1,140 บาท/ไร่) ผลผลิต 3,000 กก./ไร่

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำที่ผลิตจากสารเร่ง พด.2 เพื่อแจกจ่าย

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลบ้านยาง อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายสมพงษ์ สมตั้งมั่น **<u>พืช</u>** แตงกวา

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 การใช้มูลวัวและแกลบดำในการปรับปรุงบำรุงดิน

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมีลง 45% (เฉลี่ย 764 บาท/ไร่) ผลผลิต 3,500 กก./ไร่ ขาย กก.ละ 7 บาท

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำตำบลด้านการปลูกแตงกวา โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์-ชีวภาพ , ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด.1และพด.3

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลบ้านโปร่ง อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายกิตติภณ สะเอิ้ง **<u>พืช</u>** ข้าว,เลี้ยงปลา

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 ปุ๋ยอินทรีย์น้ำบำบัดน้ำเสีย (พด.6) การใช้ปุ๋ยพืชสด (ถั่วพุ่ม) เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมีลง 60% (เฉลี่ย 244 บาท/ไร่) ผลผลิตเพิ่ม 50% (เฉลี่ย 90 ถัง/ไร่)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอในด้านการใช้ปุ๋ยอินทรีย์จากสารเร่ง พด.6 เพื่อบำบัดน้ำเสียในการเลี้ยงปลา , ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดอย่างต่อเนื่อง

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลดงตะงาว อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายประจบ เรืองขจร **<u>พืช</u>** ฝรั่ง

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> ทำปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด. 1 ,ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตจากสารเร่ง พด.2 พด.7 การใช้มูลสัตว์ ในการผลิตฝรั่งและปรับปรุงบำรุงดิน ใช้สมุนไพรไล่แมลง โดยใช้วิธีกลั่นสกัด

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมีลง 100% ผลผลิตเพิ่ม 75% รายได้ 1,125 บาท/ไร่/อาทิตย์

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอในด้านการผลิตฝรั่ง , ส่งเสริมการทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 เพื่อแจกจ่าย

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายอุดม นิลหมื่นไวย์ **<u>พืช</u>** หญ้ากินนีสีม่วง

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 การใช้มูลวัวในการปรับปรุงบำรุงดิน แก่ดินแน่นทึบ การปลูกแฝกป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน และรักษาความสมบูรณ์ของดินบริเวณต้นมะม่วง

<u>ผลการทำงาน</u> ลดปุ๋ยเคมีลง 100% ฉีดปุ๋ยอินทรีย์พ่นน้ำ (พด.2) หลังตัดหญ้าทุกครั้ง ผลผลิต 1,600 กก./ไร่/การตัด 1 ครั้ง (ตัดทุก ๆ 45 วัน)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมการทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 เพื่อแจกจ่าย , ส่งเสริมการปลูกแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ , ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายบุญลือ เต้าแก้ว **<u>พืช</u>** ข้าว

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การใช้ปุ๋ยหมักที่ผลิตจากสารเร่ง พด.1 พด.2 พด.3 การหมักฟางโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

<u>ผลการทำงาน</u> ลดการใช้ปุ๋ยเคมี 50% (เฉลี่ย 252 บาท/ไร่) ผลผลิตเพิ่ม 40% (เฉลี่ย 700 กก./ไร่) รายได้จากการขายปุ๋ยอินทรีย์น้ำพร้อมใช้สูตรต่าง ๆ

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอในด้านการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพในแบบผสมผสาน

แปลงสาธิตจุดเรียนรู้
ประจำตำบลลำมพุง อำเภอมวกเหล็กจังหวัดสระบุรี

<u>หมอดินอาสา</u> นายสง่า คุ่ยสาหร่าย **<u>พืช</u>** ข้าว

<u>กิจกรรมในแปลงสาธิต</u> การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.2 การปลูกแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ (ปลูกสลับแถวกับมันสำปะหลัง) การผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 จากมูลแพะ การใช้ปุ๋ยพืชสด (ปอเทือง,ถั่วเขียว)

<u>ผลการทำงาน</u> ลดการใช้ปุ๋ยเคมี 100% ผลผลิตเพิ่ม 42% (5 ตัน/ไร่)

<u>แนวทางการพัฒนา</u>

ส่งเสริมเป็นจุดเรียนรู้ประจำอำเภอในด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ , ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดอย่างต่อเนื่อง , ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกร่วมกับมันสำปะหลังอย่างผสมผสาน

ผลผลิตที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรดินและน้ำ

กิจกรรมหลักที่ 3 ฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์

สาธิตและฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับพื้นที่

ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

เป้าหมาย 800,000 กล้า

ผลผลิตที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรดินและน้ำ

กิจกรรมหลักที่ 3 ฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์

สาธิตและฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับพื้นที่

หมอดินอาสาประจำตำบลผลิตหญ้าแฝก

เป้าหมาย 1,526,000 กล้า

ผลผลิตที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรดินและน้ำ

กิจกรรมหลักที่ 7 พัฒนาการเกษตรอินทรีย์

(บุรณาการ)

ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร

เป้าหมาย 11,000 ราย/220,000 ไร่

โครงการรณรงค์การงดเผาตอซังและไถกลบตอซัง

หลักการและเหตุผล รัฐบาลได้ประกาศขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ ในการดำเนินงานได้ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตของเกษตรกรที่แต่เดิมต้องพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีเป็นจำนวนมาก อันเป็นภาระของเกษตรกรในเรื่องต้นทุนการผลิตและความเสี่ยงต่อ พิษภัยของสารเคมีให้ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภาพ ดังนั้นเพื่อเป็นการสนับสนุนและร่วมขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ สถานีพัฒนาที่ดินจึงได้จัดทำโครงการรณรงค์การงดเผาฟางและไถกลบตอซัง เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรงดการงดเผาฟางและไถกลบตอซัง ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเป็นการสร้างดินยั่งยืนและฟื้นสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

1 เพื่อรณรงค์ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนทัศนคติไม่เผาฟาง

2 เพื่อให้เกษตรกรทราบถึงผลเสียจากการเผาฟาง และผลดีของการไถกลบตอซัง

3 เกษตรกรมีความรู้ในการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มคุณภาพดิน ลดต้นทุนและรักษาสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายโครงการ

มีเกษตรกรเข้าร่วมอย่างน้อย 100 ราย

แปลงสาธิตจุดสาธิตการเรียนรู้อย่างน้อย 20 ไร่

แกนนำสามารถนำไปขยายผลแนะนำเครือข่ายได้ 1 จุด ต่อ 10 ราย

โครงการรณรงค์การงดเผาตอซังและไถกลบตอซัง

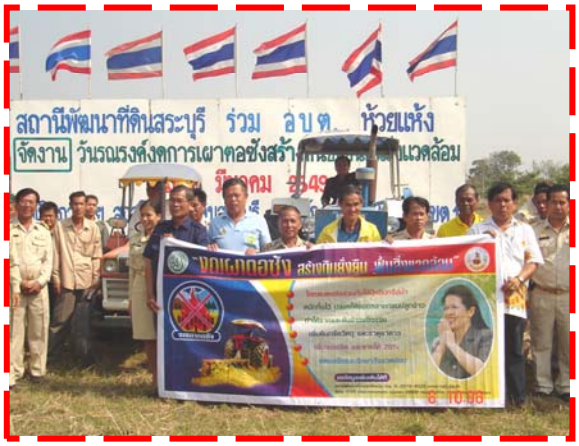

รณรงค์ปลูกหญ้าแฝกเฉลิมพระเกียรติ

ผลิตหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย

เป้าหมาย 1,300,000 กล้า

โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

<u>วัตถุประสงค์</u>

ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์-ชีวภาพในการผลิตผัก สำหรับใช้เป็นวัตถุดิบประกอบอาหารกลางวันให้กับนักเรียนเพื่อให้มีสุขภาพดี เป็นอาหารกลางวันรับประทาน รวมทั้งปลูกจิตสำนึกในการทำเกษตรกรรม ระบบเกษตรอินทรีย์เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ผลิต ผู้บริโภค และรักษาสิ่งแวดล้อม

โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

โครงการบูรณาการยุทธศาสตร์จังหวัด

(CEO)

โรงงานปุ๋ยอินทรีย์-ชีวภาพ ระดับอำเภอ
จำนวน 2 แห่ง
คือ ตำบลแสลงพัน อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระบุรี
ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตภาคการเกษตรเคมีเป็นเกษตรอินทรีย์รวมทั้งพฤติกรรมการบริโภคของประชาชนไทยในประเทศให้เกิดสูขอนามัยที่ดี
2. สร้างเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ทั่วประเทศ ทั้งระดับริเริ่ม ระดับพัฒนาสู่เกษตรอินทรีย์ และระดับเกษตรอินทรีย์ 100%
3. เพื่อใช้ระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลธรรมชาติและประหยัดค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินตราต่างประเทศ
4. เพื่อเป็นการสร้างโอกาสในการแข่งขันให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยและพร้อมที่จะเป็นครัวโลก

โครงการโรงงานปุ๋ยอินทรีย์ - ชีวภาพ ระดับอำเภอ

โครงการโรงงานปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ระดับอำเภอ

โครงการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว

หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรดินเป็นพื้นฐานของการเกษตรกรรม พื้นที่ดินเปรี้ยวเป็นพื้นที่ที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข จังหวัดสระบุรีมีพื้นที่ดินเปรี้ยวอยู่บางส่วนของอำเภอวิหารแดง หนองแค จึงจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อให้พื้นที่นั้นเหมาะสมกับการปลูกพืชต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเป็นการปรับปรุงสภาพดินเปรี้ยวให้มีความเหมาะสมต่อการปลูกพืช
2. เพื่อเป็นผลผลิตและเกษตรกรรมมีรายได้เพิ่มขึ้น

กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ เกษตรกรในตำบลหนองจรเข้ ตำบลโคกแย้ ตำบลกุ่มหัก

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

พื้นที่ดินเปรี้ยวได้รับการปรับปรุงแก้ไขจำนวน 1,825 ไร่

เกษตรกรในพื้นที่ดินเปรี้ยวได้รับการตรวจวิเคราะห์ดิน จำนวน 162 ราย

โครงการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว

โครงการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อผลิตพืชทดแทนพลังงาน (อ้อย,มันสำปะหลัง)

ความสำคัญหลักการและเหตุผล

การเกษตรของประเทศไทยในปัจจุบันมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น อีกทั้งการใช้สารเคมีในรูปแบบต่าง ๆ มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การปลูกพืชทดแทนพลังงานเป็นนโยบายหนึ่งของรัฐบาลเพื่อช่วยในการลดต้นทุนการผลิตและการรักษาสิ่งแวดล้อม ส่งผลทำให้สามารถทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ปรับปรุงบำรุงดิน (โดยใช้ปุ๋ยพืชสด) ให้มีสมบัติทางเคมี กายภาพ ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืช
2. เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชที่จะนำไปผลิตเป็นพลังงานทดแทน

โครงการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อพืชทดแทนพลังงาน (อ้อย,มันสำปะหลัง)

โครงการขยายผลทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรดินที่มีความเสื่อมโทรมส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรต่ำ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง

การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือการเพิ่มอินทรียวัตถุให้กับดินเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้โครงสร้างของดินดีขึ้น

สมบัติทางกายภาพ **และทางเคมีของดินเหมาะสมกับการปลูกพืช**

วัตถุประสงค์

1.เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ดิน

2.สมบัติทางกายภาพเหมาะสมกับการปลูกพืช

สถานที่ดำเนินงาน

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่) ตามแนวพระราชดำริ ในพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

เป้าหมาย

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แยกตามความต้องการในกิจกรรมการฟื้นฟูอาชีพ ดังนี้

1. พืชผัก เกษตรกรจำนวน 55 ราย พื้นที่ 86 ไร่

2. ไม้ผล เกษตรกรจำนวน 23 ราย พื้นที่ 27 ไร่

3. พืชไร่ เกษตรกรจำนวน 4 ราย พื้นที่ 11 ไร่

4. นาข้าว เกษตรกรจำนวน 1 ราย พื้นที่ 10 ไร่

โครงการขยายผลทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

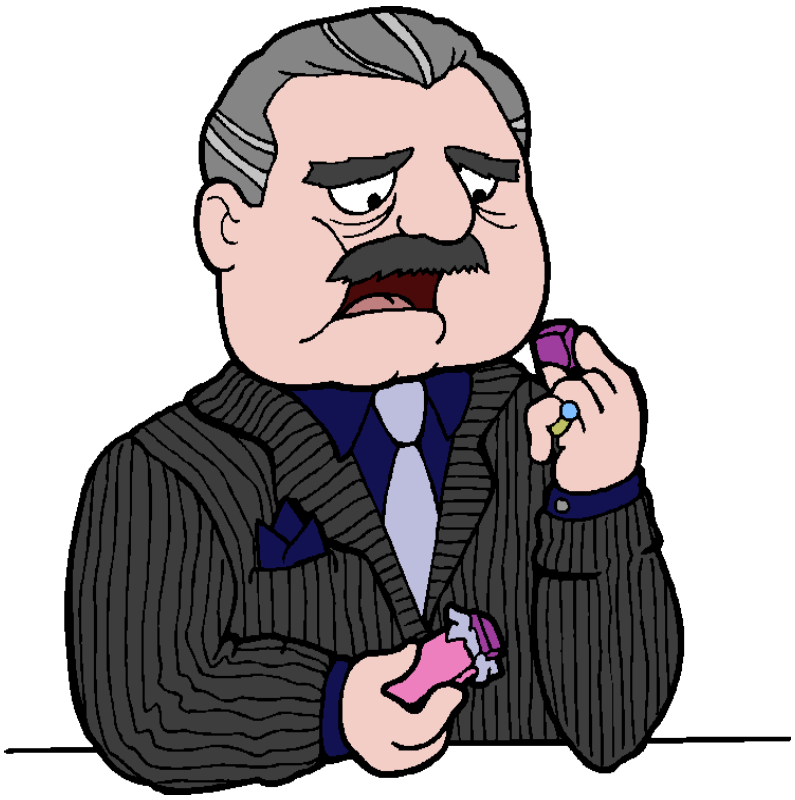

จัดทำโดย

สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี